

Avstrijsko okroglo 9 milijonov meterskih centov. Ker dobiva Ogrska za meterski cent po svoji najvišji ceni 3 K več, kakor avstrijski kmetovalec, napravi to okoli 27 milijonov kron. Pri Rumuniji je svota seveda še mnogo višja. In te svote se morajo, ker je cena moke v vsej državi enaka, na ta način dobiti, da mora na eni strani avstrijski kmetovalec svoje žito ceneje oddati, na drugi strani pa konzumenti svojo moko dražje plačati, kakor bi se v tem slučaju zgodilo, ko bi zamogla Avstrija svojo potrebnost sama kriti.

Vidi se, kako dobro stoji agrarna država, ako je zapletena v vojno, v kake kalamitete pa pribaja industrijska država, ki je s preskrbo svojih življenskih sredstev od drugih dežel in njih milosti odvisna.

(Allg. Bauernzeitung).

Bolečine v prsni naj bi se skušalo čimprej odpraviti. Imamo izkušnjo, da prsa vsled nastopa bolečin svojo prosto gibčnost izgubijo; s tem se dihanje oteži in napravi počasnejše dohajanje kisika v kri. Vse to se da preprečiti, ako se prsa in rame s Fellerjevim bolečine odpravljajočim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elsa-fluid obdrgne in, ako potrebno, krepko masira. Take „Elsa-fluid-masaže ne odpravijo samo bolečine, marveč dvignejo tudi delavno-zmožnost pljuč, ker skrbijo za živahnjšo cirkulacijo krvi. Vzame pa se naj za te masaže le staroznani pristni preparat, Fellerjev „Elsa-fluid, od katerega 12 steklenic le 6 kron stane. Se dobi edino pristno od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg šte. 241 (Hrvatsko). Obenem se lahko Fellerjeve milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice naroči, da se jih ima pri motenju prebave, trdem telesu in zelandnih težavah vedno pri roki. 6 školjic stane 4 K 40 h franko. Ta dva priznana domača sredstva ne bi smela manjkati v nobeni družini. Tisti naših čitateljev, ki jih mučijo kurja očesa, opozarjali bi še na en izvrstni Fellerjev Elsa-preparat: Fellerjev flajster za turiste à 1 in 2 kroni. 454 (eb)

Čenjenim odjemalcem na znanje!

Strahovita vojna, v kateri živimo zdaj že toliko časa, je dokazala na najjasnejši način

velikansko važnost dobrega časopisja.

In v tem oziru zamore pač „Štajerc“ reči, da mu ni bilo treba v tej vojni nobene spremembe, da je i sedaj zamogel ostati dosleden svojim ciljem in svojemu programu.

„Štajerc“

je bil vedno zvesto avstrijskega, štajerskega in koroškega mišljenja. On se je vedno odločno boril proti zapeljivcem ljudstva, ki so s frazastimi obljubami in lažmi hoteli raztrgati naše starodavne kronovine ter s tem raztrgati temelj premili naši Avstriji. Ko je tudi v naših krajih dvigala svojo strupeno glavo panslavistična gonja, ko se je vpilo, da so Srbi in Rusi naši „bratje“, takrat je naš „Štajerc“ odločno zagovarjal patrijotično avstrijsko stališče. In vsak poštenjak mora reči, da si je s tem „Štajerc“ stekel velike zasloge. **Dosledni**

avstrijski list

smo bili in ostanemo! Ravno zaradi tega smo tudi zlasti v zadnjih časih pridobili toliko novih odjemalcev in naročnikov. Vsakdo pa mora priznati, da je naš list najbolj podučljiv in odločen zagovornik kmetijskega, delavskega ter obrtniškega ljudstva. Zato je tudi „Štajerc“ na bojiščih kakor doma najpriljubnejši list.

Pa še nekaj: „Štajerc“ je tudi najcenejši list! In v teh težkih časih splošne druginje ima to tudi veliki pomen. V zadnjem času pa so se cene papirju grozovito zvišale. Gre se tukaj za zvišanje cen od 60 do 120 procentov. „Štajerc“ ni hotel nikdar dobička delati; ali s tem zvišanjem papirnih cen je naravnost prisiljen, da tudi svoje cene nekaj zviša. Za sedaj smo sklenili, da zvišamo le ceno posameznega lista v mali razprodaji za 2 vinarja, tako da bode stal „Štajerc“ od 1. aprila naprej namesto 8 vinarjev, 10 vinarjev. Za sedaj smo pustili ceno naročnine popolnoma nespremenjeno. „Štajerc“ stane torej na leto samo 4 krone, kakor je to tudi doslej koštal. Drugi listi, n. pr. „Slovenski Gospodar“ stane že dolgo časa posamezni izvod 10 vinarjev. Mi smo torej, prisiljeni od

naravnost ogromnih cen papirja, šele zdaj izvršili malenkostno zvišanje, ki so ga drugi listi v prid svojemu žepu že davno izvršili.

Prepričani smo, da bodejo naši čitatelji to zvišanje, katerega pač nikdo ne bode občutil, radovoljno sprejeli. Naše geslo ostani torej:

„Zvestoba proti zvestobi!“

Uprava „Štajerca“.

Vojaška pomoč h kmetijskemu in gozdarskemu delu.

Uradna „Wiener Zeitung“ od 5. t. m. poroča:

Da se kmetijstvu in gozdarstvu v letu 1916 kolikor mogoče veliko delavskih moči za dalje časa dovedi, se bode moštvo teh poklicov v izvršnje kmetijskih in gozdarskih del dopuste podelilo in komandirano moštvo posameznim posestnikom ter delavskim partijam na razpolago dalo.

Dopusti se izvršijo na ta način, da pri nadomestnih truplih (črnovojniških etapnih ali stražnih bataljonih v taborih vojnih vjetnikov, na mostičjih, pri drugih stražnih formacijah in železniško-varstvenih oddelkih) se nahajajočo moštvo, ki pripada enemu omenjenih poklicov, v prvi vrsti samostojni posestniki, potem njih svojci, nastavljeni in delavci svojo prošnjo pri raportu predložijo. Pravica do dovoljenja je pripuščna poveljniku nadomestnih trupel (črnovojniških etapnih ali stražnih bataljonov), ki pod vpoštevanjem vojaških službenih razmer skrbijo za številno in časovno izdatno pripravljenost delavskih moči. Ne zahteva se priložnje dopustnih prošenj, dokumentov, uradnih potrdil in izvlečkov.

Razven pri nadomestnih truplih (zavodih) se bodejo dovolili dopusti tudi na širni način pri črnovojniških etapnih (stražnih) bataljonih v taborih vojnih vjetnikov itd. Vojno ministerstvo bode, v kolikor je to mogoče, uvrstitev samostojnih kmetovalcev pri črnovojniških stražnih bataljonih itd. odredilo, da pošiljanje na dopust teh kmetovalcev v zaledju omogoči. Iz teh bataljonov pa se ne bode komandiralo delavskih kompanij. Dopusti se razširijo tudi na črnovojniške delavce (kočijaže itd.), ki se jih rabi pri vojaških mestih v zaledju. Tudi oficirske sluge (konjske strežnike) se bode v kolikor mogoče na dopust pošiljalo. Nadalje se bode k superarbitranju predloženo moštvo teh poklicov do predstavljenja pred superarbitre komisijo na dopust poslalo. Moštvo kmetijskega in gozdarskega poklica, ki se nahaja v zavodih za rekonvalescente, se pod gotovimi pogoji pošlje na dopust; bolani in bolniške oskrbe potrebne osebe so od tega seveda izključene. Pa tudi osebe, ki ne pripadajo poljedelskemu ali gozdarskemu poklicu, zamorejo se komandirati v delavsko partijo za taka dela.

Podelitev teh dopustov pričinja z 10. marca m. dopustna doba za frontno službo zmožne (razven infanteristov in lovecv, za katere obstoja posebna določba) trajala bode kolikor mogoče dolgo, najmanje 3 do 4 tedne, ako so samostojni kmetje ali gozdni delavci, ako mogoče pa 5 tednov, ako vojaške razmere to dopuščajo. Moštvo, ki ni sposobno za frontno službo, dobilo bode po možnosti še daljše dopuste. Tudi se bode na to gledalo, da se moštvo večkrat na dopust pošilja.

Komandiranje moštva k delavskim partijam v izvršitev kmetijskih in gospodarskih del v isti dobi kakor pri dopustih naprositi je od posameznih občin in posestnikov izven armadnega okrožja ležečih dežel in deželnih delov potom politične oblasti. Te delavske partije obstojijo iz 20 mož pod vodstvom enega podčastnika. Glede pristojbin, prehranjenja in stanovanja veljajo dosedanje določbe.

Razven teh dopustov se bodo izvršili tudi začasni odpusti (Enthebungen). Dopusti v zmislu te naredbe izvršili se bodo le na moštvo, izvemši dalje službe podčastnikov; zadnji kakor tudi enoletni prostovoljci ali oficirji dobijo dopuste le izjemoma za kratki čas po vojaškem komandu; v ostalem pridejo le začasne odpuste (Enthebung) v poštev.

Izpred sodišča.

Obsojen prijatelj Rusov.

Beljak, 4. marca. Svoj čas smo poročali o postopanju Rusom prijaznega župana, govo ničarja in trgovca Valentina Falle v Ljubljani pri Vrbi na Koroškem. Zaradi zadnjih svojih činov se je imel možakar zaradi zločina motenj javnega miru (§ 68 spl. k. p.) zagovarjati. Preraj vršila se je v veliki razpravni dvorani. Ima poslaške okrajne sodnije razprava pred c. in k. vojaško sodnijo. Falle je na dan svojega stališja dne 14. februarja v Ljubi (Lind Sternberg) najjajoče se vojno vjete Ruse v svojo gostilno vabil, jih tam z vinom, čajem itd. pogostil. Potem se je pustil od Rusov v zrak dvigniti s klici „ura“ častiti. Sodba, ki se je popoldne razglasila, glasi se na dve leti teže kazen. Pojstrene z enim postom vsacega četrdeset dni. Obsojeni vložil je proti izmeri kazni priziv. („Vill. Ztg.“)

Obsojeni bolnišnični liferanti.

Budimpešta, 4. marca. Armadno moštvo je proti Jožefu Singer vložilo naznanilo, da je dobaval na bolnišnice zdravju škodljiv material, večinoma meso, mast, stročje, m. v manjvredni kakovosti ali pa pokvarjeno. Podlagi poizvedb dvignilo je državno pravdnis obtožbo zaradi zločina zlorabe pri vojaških stavbah. Bili so obsojeni: Jožef Singer na 10 leta ječe in 8000 kron denarne globe; voditeljica kuhinje Berta Beck na 7 mesecev ječe in 500 kron denarne globe; nadomestni šef kuhinje Henrik Weiß na 6 mesecev ječe in 500 kron denarne globe; sobotoženec Jožef Rigos na 6 mesecev ječe in 400 kron denarne globe; mesar: Imel Singer na 10 mesecev ječe in 500 kron globe in obratni vodja Jožef Stein na 8 mesecev ječe ter 500 kron denarne globe.

Dragi konj.

Gradec, 7. marca. Zaradi navijanja je predkaznovani živinski trgovec v Altenmarkt Jožef Gutmann kupil je nekoga 20 letnega konja za 86 kron. V Gradcu je prodal tega konjskemu mesarju Pfingstl za 320 kron. Opravičiti je hotel to ceno z visokimi troški. Ali ko bi ti troški tudi res konjevo ceno iz 245 kron zvišali, bi bila cena še vedno velika. Sodišče je obrodilo Gutmanna na 4 mesece strogega zapore, pojstrenega z enim trdim ležiščem vsakih 14 dni in na 200 kron denarne globe.

Zatajeno žito.

Leoben, 6. marca. Posestnik Johann Winkler v Frojachu je zatajil 4400 kilopraznice, rži in ovsu v vrednosti 871 kron. Zato je bil po § 523 ces. nar. od 21. junija 1915 na 10 dni zapore ter 200 kron globe obsojen.

Poštni tat.

Feldkirchen, 6. marca. Pri tukajšnjih okrajnih sodnih bil je pomožni poštni sluga Erihan Eichwalder obsojen na 6 tednov strogega zapore, ker je 16 vojno-poštnih kot „vzorci brez vrednosti“ oddanih poštah šiljatev ukradel.

Moke niso hoteli dati.

Ptuj, 4. marca. Ker ni hotel nekega kupcu moke prodati, čeprav jo je imel v zalogi, bil je tukajšnji veletrgovec J. Senčar na 400 kron denarne globe obsojen. — Zaradi istega prestopka, obenem pa tudi zaradi navijanja se je imel pred tukajšnjo okrajno sodnijo zagovarjati trgovec F. Osenjak. Obsojen je na 40 kron denarne globe.

Razno.

Ne podpirajte ubeg vojnih vjetnikov! Objavljajo sledeči oklic: Z ubegom vojnih vjetnikov je velika nevarnost in škoda.